

Täysistunto

Tiistai 1.12.2020 klo 14.01—20.04

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi konkurssilain 2 luvun 3 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 233/2020 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässäkin 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Keskustelu

17.50 **Sebastian Tynkkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! Hallituksen esitys esittää konkurssilakiin väliaikaista muutosta aiempien väliaikaisten muutosten jatkoksi. Aiempi väliaikainen laki ja sille myöhemmin osoitettu jatkoaika ovat poistaneet konkurssilaista maksukyvyttömyysolettaman. Voimassa oleva väliaikainen järjestely päättyy tammikuun lopussa, ja tämä uusi väliaikainen laki palauttaisi maksukyvyttömyysolettaman konkurssilakiin, joskin tarjoaisi tavallista pidempää maksuaikaa yrityksille.

Hallituksen esitys konkurssilain väliaikaisesta muuttamisesta annetaan tilanteessa, jossa epidemia on monessa osassa Suomea leviämisvaiheessa. Heikentynyt epidemiatilanne osoittaa, että yritykselle kohdistettuja tukitoimia tarvitaan nyt kenties enemmän kuin pitkään aikaan. Tämän vuoksi pidän yrityksille maksuaikaa tuovaa hallituksen esitystä hyvänä asiana sinänsä, mutta samaan aikaan esitän huoleni sen ja muiden toimien riittämättömyydestä. Tärkein ja vakavin asia tässä kokonaisuudessa on se kylmä tosiasia, mitä hallituksen esityksessään todetaan, että väliaikaissääntelyllä voidaan vain viivästyttää konkurssieja, ei estää niitä. Kun väliaikainen järjestely tammikuussa päättyy, suuri määrä yrityksiä odotetaan haettavan konkurssiin, eikä tällä ehdotetulla lainsäädännölläkään sitä kyetä estämään. Viimeistään tämän pitäisi herättää hallitus kääntämään katseensa suomalaisten elinkeinojen tukemiseen. Hallitus on jakamassa miljardeja pitkin Etelä-Eurooppaa, kun konkurssitulva on nurkan takana, kun hallituksen päätös on tappamassa Suomesta turvetuotannon ja valtavan määrän työpaikkoja ja kun viimeisimpänä Neste löi lapun kouraan sadoille suomalaisille. Nyt jos koskaan suomalaiset yritykset tarvitsevat saman mittaluokan toimia, joita hallitus on valmis muidenkin maiden kansalaisten hyväksi tekemään. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitokset. — Ja nyt ministeri Henriksson on saapunut paikalle. Ehdimme täällä jo aloittaa, mutta nyt voitte esitellä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 155/2020 vp

17.53 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt oli konkurssilaki?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kyllä, konkurssilaki. — Ja ministerille muistutuksena, että välttämättä ei tarvitse maskia pitää naamalla siinä pöntössä.

Arvoisa puhemies! Anteeksi tämä myöhästyminen. Se johtui siitä, että Finnairin kone ei tänään lentänyt niin kuin sen piti, ja tulin juuri junalla.

Arvoisa puhemies, värderade talman! Hallitus on usealla toimenpiteellä pyrkinyt auttaamaan yrityksiä selviämään koronavirusepidemian tuomista haasteista. Keväällä konkurssilakia muutettiin väliaikaisesti siten, että konkurssiuhkaista maksukehotusta koskeva maksukyvyttömyysolettama poistettiin käytöstä toukokuun alusta lokakuun loppuun saakka. Sen jälkeen väliaikaisen lain voimassaoloaikaa pidennettiin tammikuun loppuun saakka.

Regeringen har vidtagit flera olika åtgärder för att stöda företag att klara av de utmaningar som coronapandemin orsakar. En del är lagändringar på justitieministeriet och andra är stödpaket till företagen. På våren ändrades konkurslagen temporärt så att presumtionen om insolvens som baserar sig på underlåtenheten att betala en fordran avskaffades först till slutet av oktober och sedan till slutet av januari.

On täysin selvää, että elinvoimaisten yritysten, joilla on koronasta johtuvia väliaikaisia maksuvaikeuksia, tulisi saada sellaista tukea, että ne pärjäävät kriisin läpi. Hallitus on pyrkinyt tekemään tämän muun muassa kustannustuella ja muilla tukitoimilla, ja pyrimme tekemään tämän myös lainsäädäntömuutoksilla. Tällä tavalla turvaamme myös työpaikkojen säilymisen, ihmisten toimeentulon ja pitkällä tähtäimellä myös koko Suomen kilpailukyvyt ja taloudellisen vakauden.

Tässä tarkoituksessa hallitus on myös antanut uuden esityksen konkurssilain väliaikaisesta muuttamisesta. Sen mukaan poissa käytöstä ollut maksukyvyttömyysolettama muutettaisiin velallisen eduksi. Esityksen mukaan konkurssiuhkaisen maksukehotuksen noudattamatta jättäminen muodostaisi maksukyvyttömyysolettaman vasta, jos velallinen ei ole 30 päivän kuluessa velkojenmaksukehotuksesta maksanut velkojan selvää ja eräntynyttä saatavaa. Normaalioloissa maksuaika on viikko.

Regeringen föreslår nu alltså att presumtionen om insolvens förlängs från en vecka till en månad, närmare bestämt 30 dagar. Det här för att ge företagen betydligt mer tid att ordna sina betalningar. På det här sättet vill vi också hjälpa företagen att klara sig genom krisen, undvika en konkursväg och på alla sätt minska effekterna som denna pandemi har haft på företagen.

Tarkoituksena on auttaa yrityksiä pärjäämään. Pidempi maksuaika tarkoittaa, että on enemmän aikaa järjestää yrityksen talousasioita. Tämä tietenkin auttaa tässä vaikeassa tilanteessa. Ehdotamme, että väliaikainen laki olisi voimassa ensi vuoden syyskuun loppuun asti eli vuoden 2021 syyskuun loppuun asti.

Joku ehkä tässä vaiheessa kysyy, miksi emme jatka maksuolettamasäännön poistamisella, ja se on aiheellinen kysymys. Tosiasia on kuitenkin, että todella pienet konkurssimäärät

Pöytäkirjan asiakohta PTK 155/2020 vp

tällä hetkellä tarkoittavat sitä, että markkinoilla on myös epäterveitä yrityksiä, ja meidän on muistettava, että on myös paljon pieniä ja keskisuuria yrityksiä, jotka tarvitsevat nimenomaan sitä maksua, jotta he pärjäisivät tässä vaikeassa tilanteessa. Emme voi kuitenkaan millään tavalla ajatella, että helmikuussa tulisi iso konkurssivyöry, ja sen takia haluamme liudentaa ylimenoaikaa kaikilla mahdollisilla tavoilla, ja sen teemme myös nyt tällä esityksellä. — Kiitoksia, puhemies.

17.58 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa herra puhemies! Tämä hallituksen esitys on ihan paikallaan siitäkin syystä, että tämä määräaika on päättymässä tammikuun loppuun mennessä. On myös hyvä muistaa, että vaikka olemme nyt säästyneet yritysten massiivisilta konkurssiaalloilta, niin se johtuu osaltaan myös tästä poikkeuslaista, jossa velallista ei oleteta maksukyvyttömäksi sillä perusteella, että tämä ei ole pystynyt maksamaan velkojaan viikossa velkojan maksukehotuksesta.

Tilanne on kuitenkin hyvin, hyvin vaikea monilla yrityksillä, ja tiedän itsekin useamman firman, jotka ovat yli sata vuotta vanhoja, ja heidän oma pääomansa on mennyt esimerkiksi miinukselle hyvin pieneksi aikaa, niin tämmöisessä tilanteessa, vaikka he ovat sitten onnistuneet sen palauttamaan, he eivät saa minkäänäköistä yhteiskunnan tukea — eli kehottaisin kyllä arvioimaan näitä kriteerejä erityisesti aivan pienimpien yrittäjien, itsensätyöllistäjien osalta, että he saisivat hieman joustoa tässä tilanteessa. On nimittäin valtava, valtava määrä erilaisia yrityksiä, jotka näyttävät menevän keväällä konkurssiin vain siitä syystä, että he eivät ole saaneet riittävän joustavaa suhtautumista tämänhetkiseen ja väliaikaiseen vaikeaan tilanteeseensa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Onko ministeri Henrikssonilla vielä kommentoitavaa?

17.59 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Juuri näistä edustaja Junnilan nostamista vaikeuksista johtuen, juuri niiden takia, hallitus nyt lähtee myös tekoihin. Yritämme tällä lailla myös mahdollistaa sen, että ne yritykset, joilla on kuitenkin tulevaisuus edessään, voisivat säilyä hengissä. Ja sen takia on erittäin tärkeää myös se, että tulee vielä tämä kustannustuki, joka nyt tällä hetkellä on työ- ja elinkeinoministeriössä ministeri Lintilän alaisuudessa valmistelussa.

Hallitus kyllä tekee kaikkensa, jotta kaikki ne yritykset, jotka juuri koronan takia ovat joutuneet vaikeuksiin, pärjäisivät tämän vaikean ajan ylitse. Ja olen myös kuullut tänään, että lakivaliokunta on sen takia jo ryhtynyt tekemään töitä tämän esityksen kanssa. Se on erittäin hyvä asia, ja näyttää siltä, että se saataisiin läpi ennen joulua eduskunnassa. Näin ollen näillä yrityksillä on tammikuun jälkeen pikkasen helpompi olla.

Elikkä, puhemies, olen kiitollinen siitä, että eduskunnassa näyttää olevan myönteinen suhtautuminen tähän esitykseen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.